

An aerial photograph of Fort van Venlo, a large military installation. The image shows a complex of buildings, courtyards, and parking areas. A river flows through the upper left, with a bridge crossing it. The surrounding area includes residential buildings and green spaces. Overlaid on the image are architectural renderings of various buildings, including a large central structure and several smaller ones, showing their placement within the fort's layout.

# Kazernekwartier

ontwerp openbare ruimte Fort van Venlo

22-07-2015

**karres en brands**

landschapsarchitecten bv

Inleiding	-	3
Kaders	-	4
Cradle to cradle	-	5
Historische lagen	-	6
Uitgangspunt "rondje fort"	-	7
Uitgangspunt infrastructuur	-	9
Uitgangspunt water	-	10
Plankaarten	-	11
Principe doorsnedes	-	13
Referentie loopbrug naar fort	-	26
Boombepanting	-	27
Landschapselementen en beheer	-	28
Speciale elementen	-	29
Verharding	-	30

Voor het Kazerne terrein wordt door de initiatiefnemers Twistergroep Mediagroep, Wykerveste en Volker Wessels een nieuw plan ontwikkeld onder de naam 'Het Fort van Venlo'. Zij willen een deel van het gebied ontwikkelen voor leisure en entertainment. De functies voor een Leisure dome en Authentic Food Market projecteren zij binnen de contouren van het muurwerk van het Fort St. Michel en de bestaande kazerne gebouwen.

Nu de plannen voor het Kazerneterrein zijn gewijzigd is door de gemeente Venlo aan Karres en Brands gevraagd een ontwerp voor de openbare ruimte te maken dat aansluit op de nieuwe ontwikkelingen voor het 'Fort van Venlo'. Daarnaast worden een aantal uitgangspunten die in een voorgaande fase zijn geformuleerd, 'zoals rondje Fort', meegenomen. Ook worden de doelstellingen mbt. cradle to cradle geconcretiseerd.

Het is nadrukkelijk de bedoeling dat het ontwerp inspeelt op de gefaseerde aanleg zeker gezien de onzekerheden de tijd.

Tijdens het ontwerpproces is een goede afstemming geweest met de architecten en ontwikkelaars van het Fort van Venlo, de gemeente en de adviseurs cultuurhistorie.



In de voorafgaande periode zijn er een aantal studies en onderzoeken verricht die als basis hebben gediend voor de verdere planuitwerking.

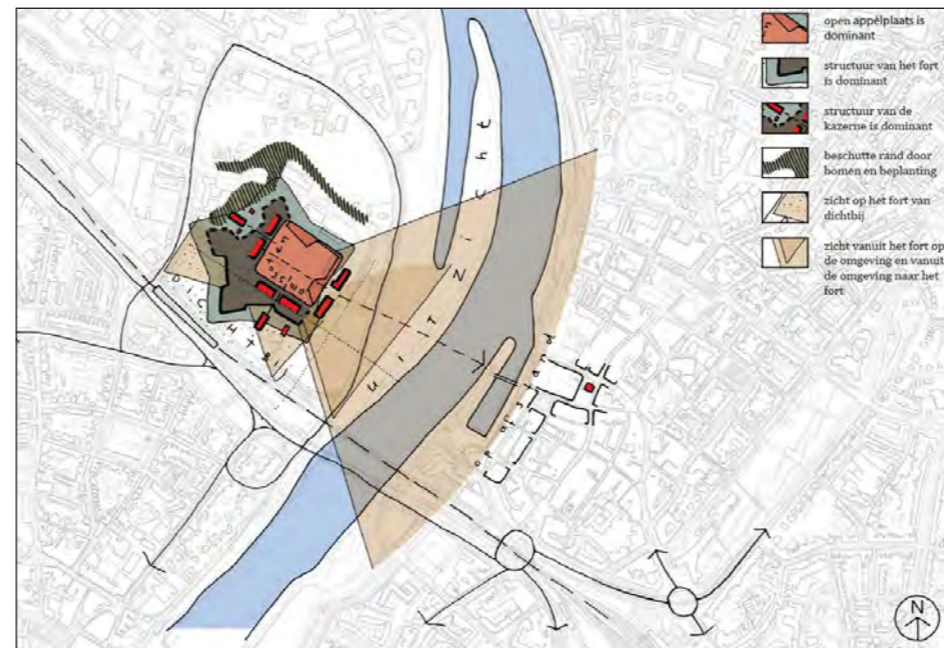
Het rapport 'Venlo Kazernekwartier, raamwerk cultuurhistorie' beschrijft de cruciaal geachte cultuurhistorische thema's en stelt kaders en biedt ruimte op basis waarvan afwegingen in het ontwerpproces kunnen worden gemaakt.

Vanuit het denkkader C2C wordt in het 'kookboek functioneel groen' beschreven hoe groen het meest effectief kan worden ingezet en om de grootste meerwaarde te verkrijgen.

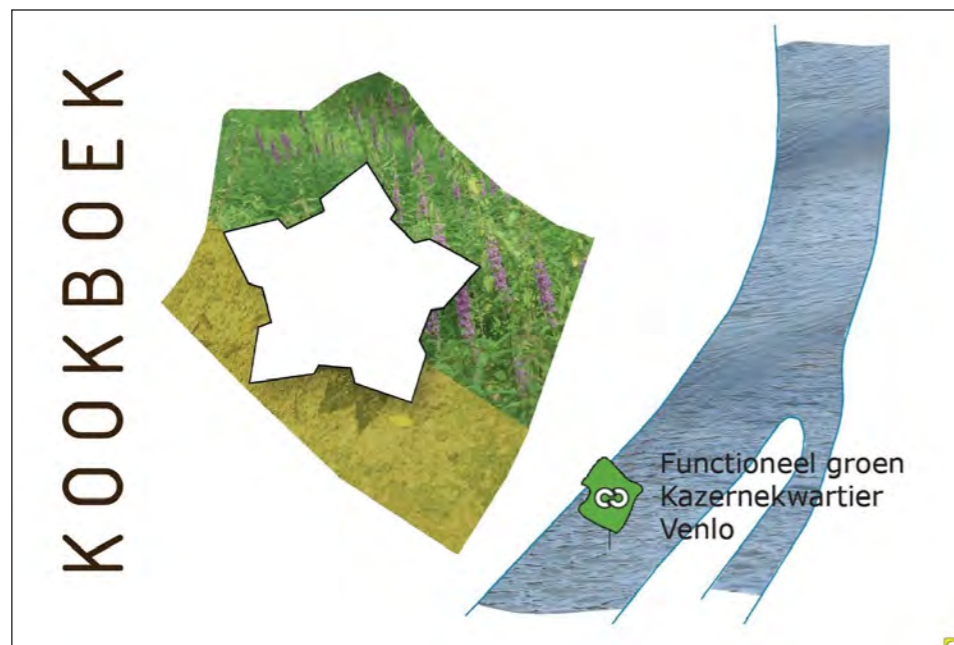
In het haalbaarheidsplan 'Het Fort van Venlo' is een visie door VolkerWessels, Wyckerveste BV en Twister Media Group BV uitgewerkt voor de ontwikkeling van het Kazernekwartier.



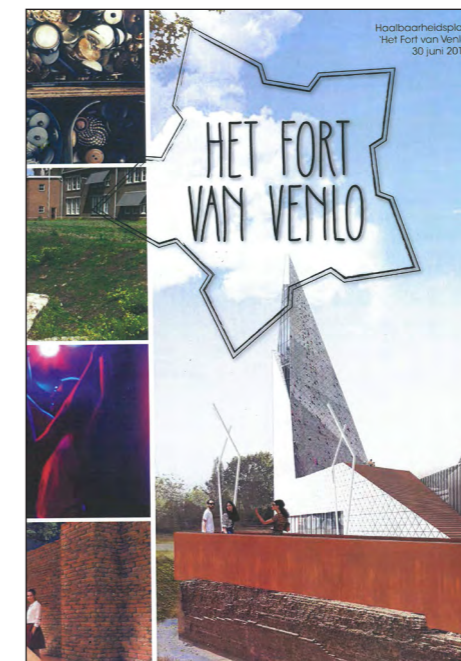
Venlo Kazernekwartier raamwerk cultuurhistorie



Venlo Kazernekwartier kaart historische gelaagheid met aandachtspunten



Kookboek Functioneel groen



Haalbaarheidsplan 'Het Fort van Venlo'

Binnen de ontwikkeling van het Kazerne terrein en het Fort van Venlo is Cradle to Cradle een belangrijk ambitie die moet worden verwezenlijkt. De verschillende thema's vormen een integraal onderdeel binnen het plan. De thema's water, cultuurhistorie, groen en materiaal vormen een belangrijk onderdeel van het plan.

### Cultuurhistorie en Archeologie

Dit thema is een belangrijk uitgangspunt voor het plan. Het plan is uitgewerkt in de volgende onderdelen:

- . Het Rondje Fort waarmee de contour van het fort wordt benadrukt en beleefbaar gemaakt,
- . De grachten en muren van het fort worden daar waar mogelijk zichtbaar gemaakt en teruggebracht in in oorspronkelijke staat,
- . De oorspronkelijke toegang en poort tot het Fort wordt weer teruggebracht,
- . De bomen rond de Appelplaats en Kazernegebouwen worden versterkt en aangevuld,
- . De ravelijn tussen het station en Het Fort van Venlo wordt teruggebracht,
- . Doorzichten naar de binnenstad, de zichtbaarheid van het Fort vanuit specifieke plekken en ligging aan de Maas is meegenomen in de planuitwerking.

### Water

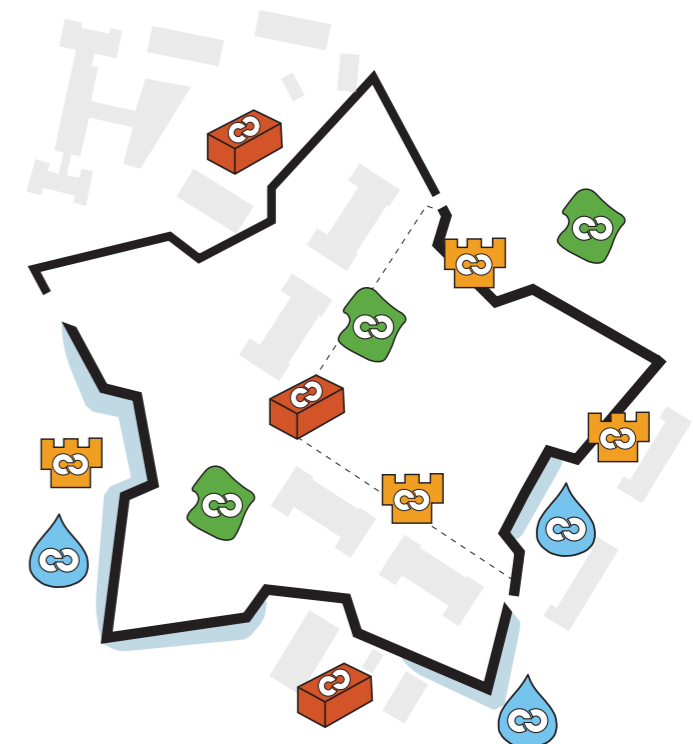
- . Infiltratie vindt plaats binnen het gebied, de gracht biedt ruimte en mogelijkheden om grote hoeveelheden water op te vangen tijdens piek momenten,
- . Het parkeerterrein ten noorden van de Horsterweg krijgt een open verharding waardoor infiltratie mogelijk is, ook is het mogelijk om evt. een helofytenfilter te realiseren, dit geldt ook voor het parkeerterrein in de derde fase tussen de Venrayseweg en Garnizoeweg,
- . Hemelwater van het dak kan op de fortgracht afwateren.

### Groen

- . De tijdslagen Fort, kazerne en de nieuwste tijdlaag doen zijn leidend voor de assortimentskeuze. Daarnaast wordt er naar gestreefd zoveel mogelijk gebruik te maken van inheemse beplanting
- . Bestaande bomen worden zoveel mogelijk ingepast ( indien historisch verantwoord)
- . Buiten het Fort stellen we extensief beheerd gras met kruiden voor wat bijdraagt aan de biodiversiteit.
- . Door het maken van hoogte verschillen en relief (bv. bij de gracht van het fort) ontstaan natuurlijke gradienten die aantrekkelijk zijn flora en fauna,
- . Op locaties buiten het Fort die tijdelijk onbebouwd, blijven is ruimte voor stadslandbouw en andere (burger) initiatieven.

### Materiaal

- . Cortenstaal wordt toegepast als markering van Het rondje Fort, het materiaal is duurzaam en goed bruikbaar voor hergebruik, gebakken klinkers worden toegepast als paden en voor het op metselen van de muren, gebakken klinkers hebben een lange levensduur en blijven hun waarde behouden,
- . Tevens proberen we binnen het gebied zoveel mogelijk materiaal her te gebruiken. Gebakken klinkers worden in de voetpaden gebruikt en BSS worden in de eerste fase in het tijdelijke parkeerterrein herstraat.



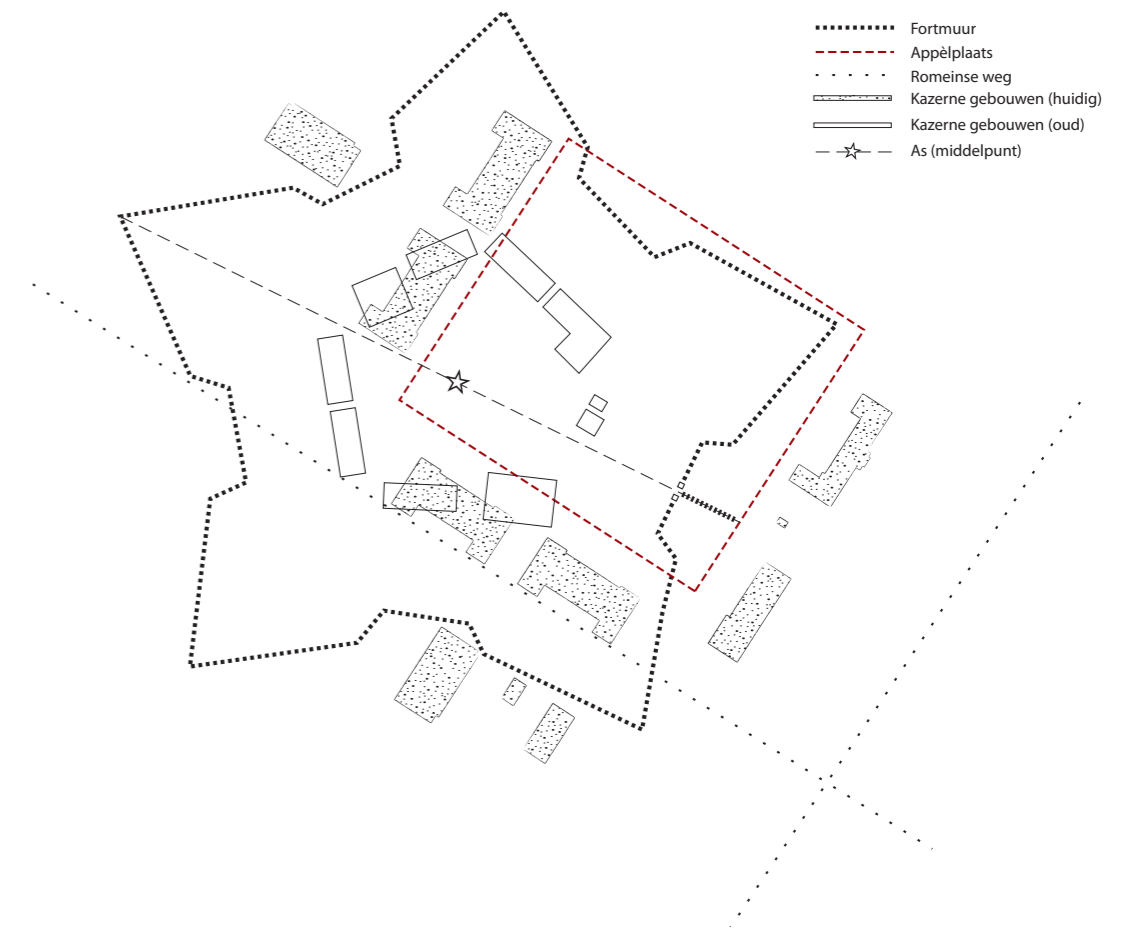
Verschillende thema's voor C2C in het plan

## Historische lagen

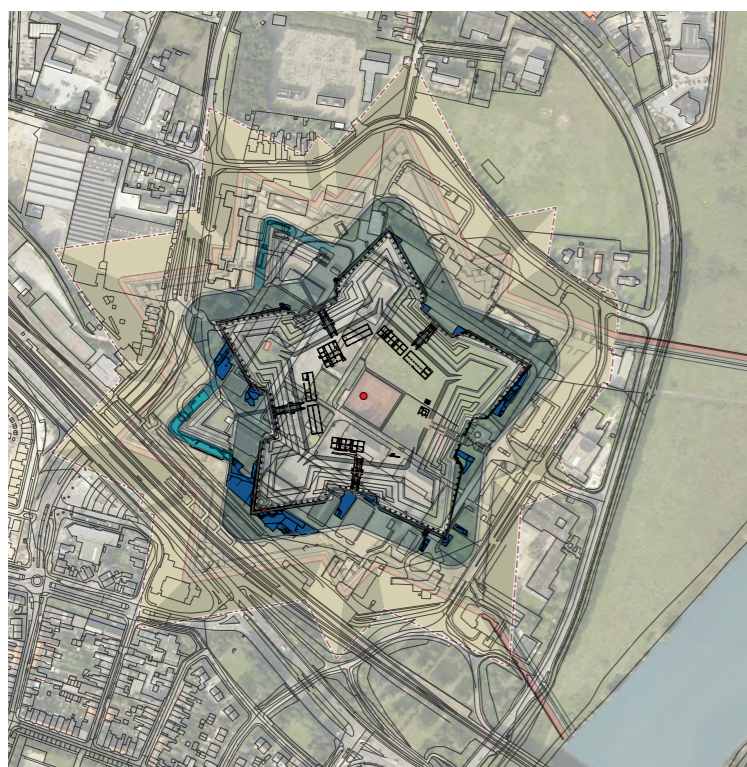
Het plan bevat verschillende lagen in tijd. Afhankelijk van de plek en locatie worden de tijdslagen zichtbaar gemaakt. Een belangrijke onderlegger voor het plan is 'Het Raamwerk Cultuurhistorie'. Hierin zijn aandachtspunten vastgelegd voor uitwerking van ontwerpopgaves.

Een aantal belangrijke uitgangspunten zijn:

- . 'rondje Fort' : rondwandeling op of om de contouren van het fort,
- . Vanuit de beschutting van het Fort de weidse open ruimte richting Maas en binnenstad,
- . Voor de beleving van het zuid-west, zuid en zuid-oostelijke bastion is het buitenaanzicht de hoogte en massa belangrijk,
- . De appelplaats met een open karakter en bomenrijen,
- . Aandacht voor karakteristieke ensembles, assen en zichtlijnen.



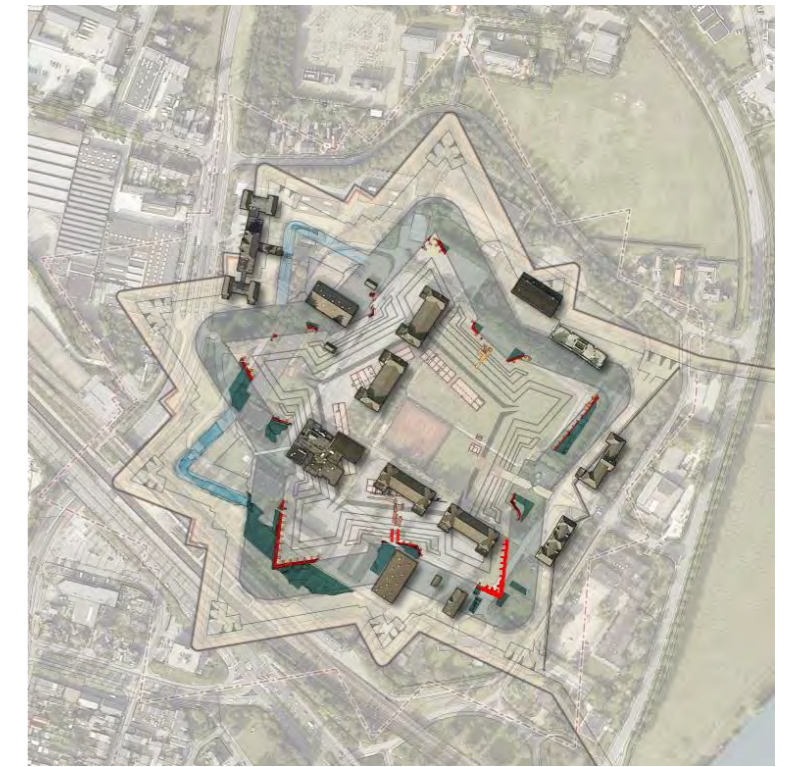
Verschillende tijdslagen in het plan



Situatie omstreeks 1749



Bouwtekeningen Kazerne



Situatie omstreeks 1749 met de huidige gebouwen

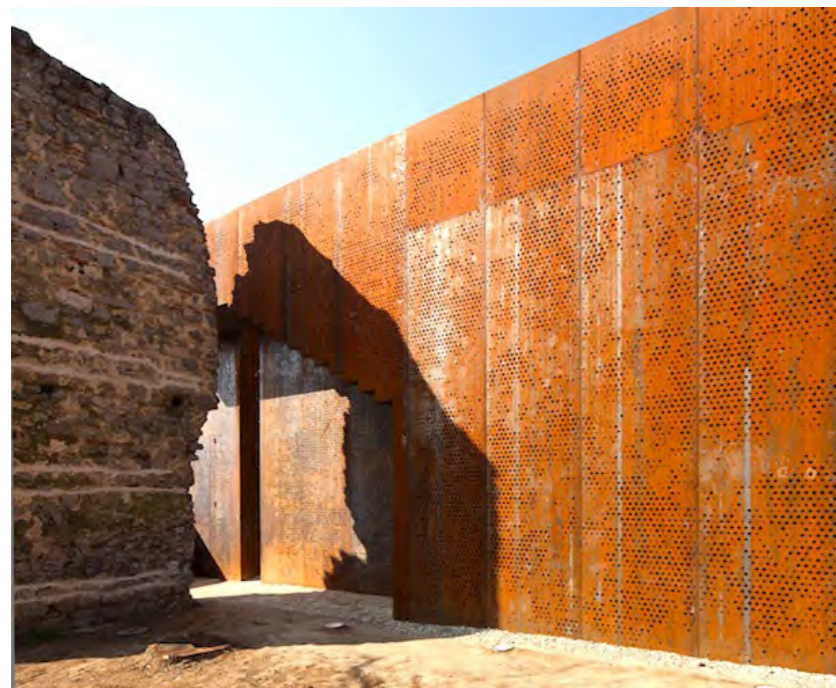
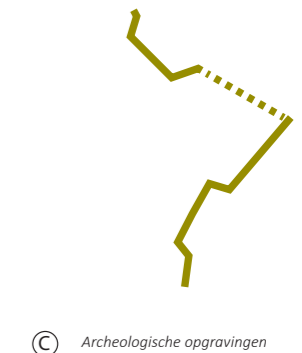
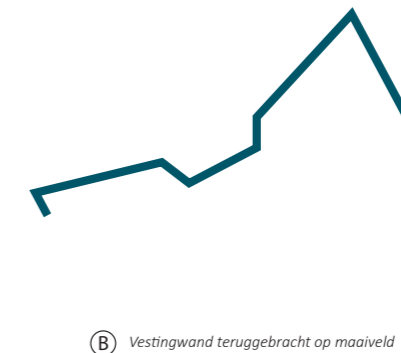
Het rondje Fort

Een belangrijk uitgangspunt voor de inrichting van de openbare ruimte is het rondje Fort. Voor de beleving en ervaring van het fort wordt een wandelroute op- en langs de contouren van het Fort aangelegd. Het is belangrijk dat je er volledig omheen kunt lopen. De uitwerking van de route verschilt per locatie. Het rondje valt uiteen in drie delen.

-In het deel waar de nieuwe ontwikkeling tot stand komt worden de muren uitgegraven en opgehoogd tot oorspronkelijke hoogte en de gracht uitgegraven. De nieuwe gevels van het Fort van Venlo worden geprojecteerd in het verlengde van de bestaande muren. De wandel route komt aan de buitenzijde van de gracht te liggen en biedt een mooi perspectief over de gracht naar de muur.

- Aan de west zijde, aan de zijde van de Kazernestraat, wordt de route op de muur geprojecteerd. De route komt naast het tijdelijke parkeerterrein te liggen. De route vormt de begrenzing van het parkeerterrein en markeert de het Fort.

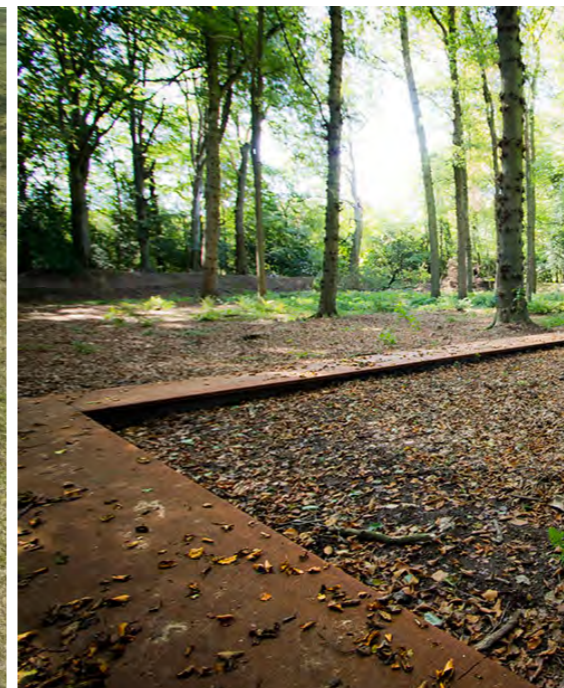
-Ter hoogte van de appelplaats worden, daar waar mogelijk, de muren zichtbaar gemaakt. De begrenzing van het fort wordt uitgevoerd in geprofileerde Cortenstalen platen. Het corten staal begrenst de appelplaats en volgt de contour van het fort. Om de route zo continu mogelijk te maken wordt het corten staal ter hoogte van de bomen langs de appelplaats zwevend uitgevoerd.



Vestingwand ophogen en combineren

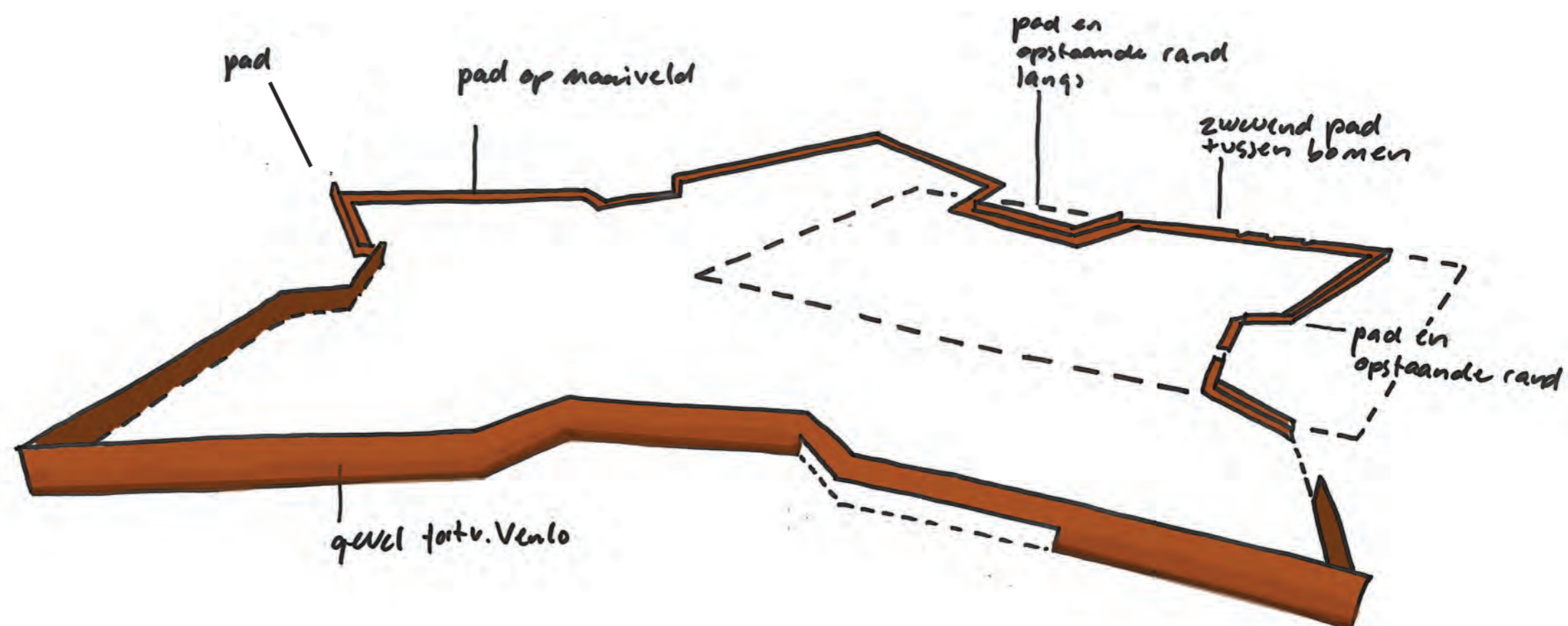


Vestingwand teruggebracht op maaiveld



Vestingwand opgraven en zichtbaar maken

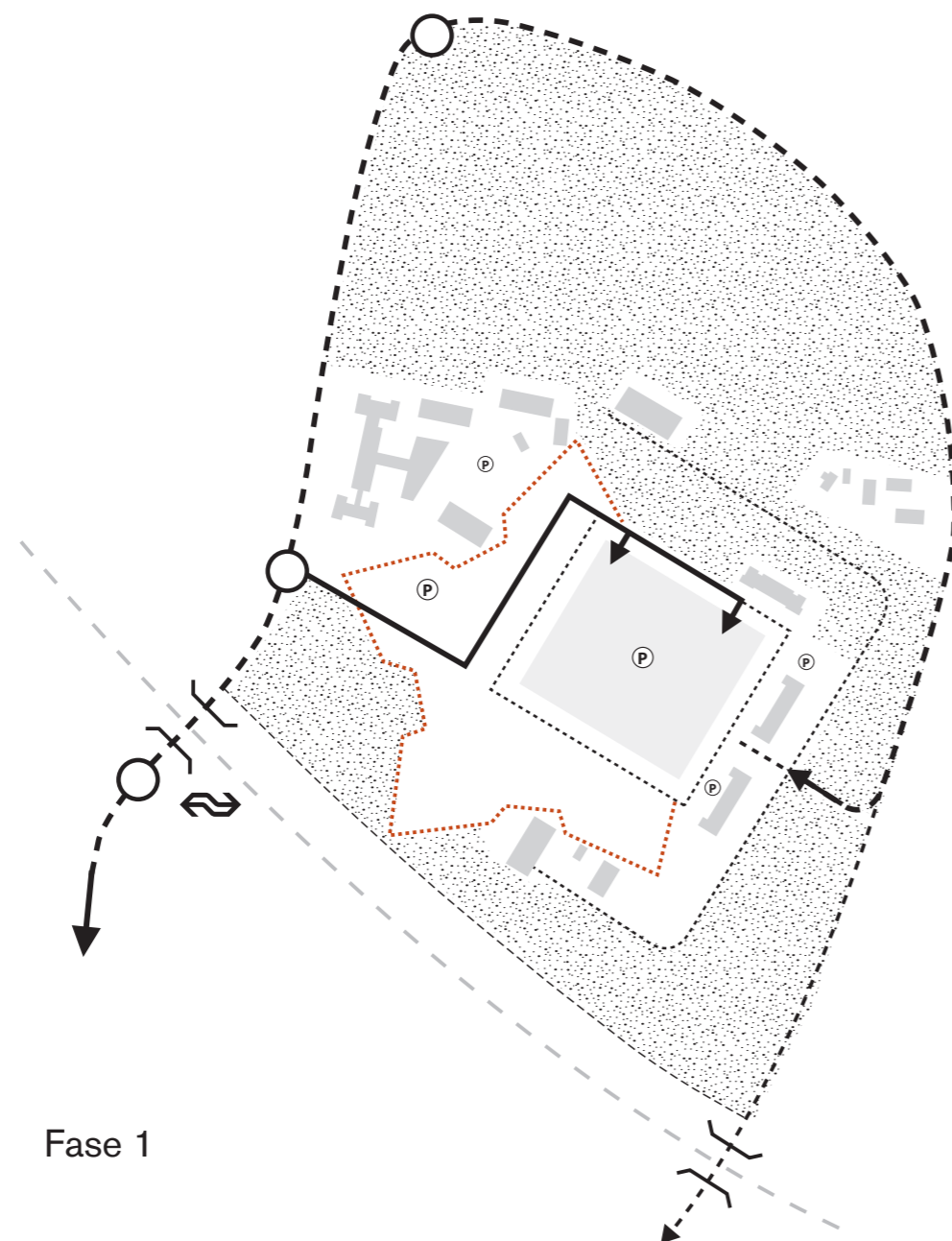
Het is belangrijk dat Het Rondje Fort en Het Fort van Venlo een samenhangend geheel vormen. Hierdoor wordt de eenheid versterkt en leesbaar gemaakt. Het materiaal van de gevel van Het Fort en de route van het Rondje worden in het hetzelfde materiaal uitgevoerd. Cortenstaal en gebakken klinkers komen zowel terug in de gevels van het gebouw als op de vloer van de rondgang.



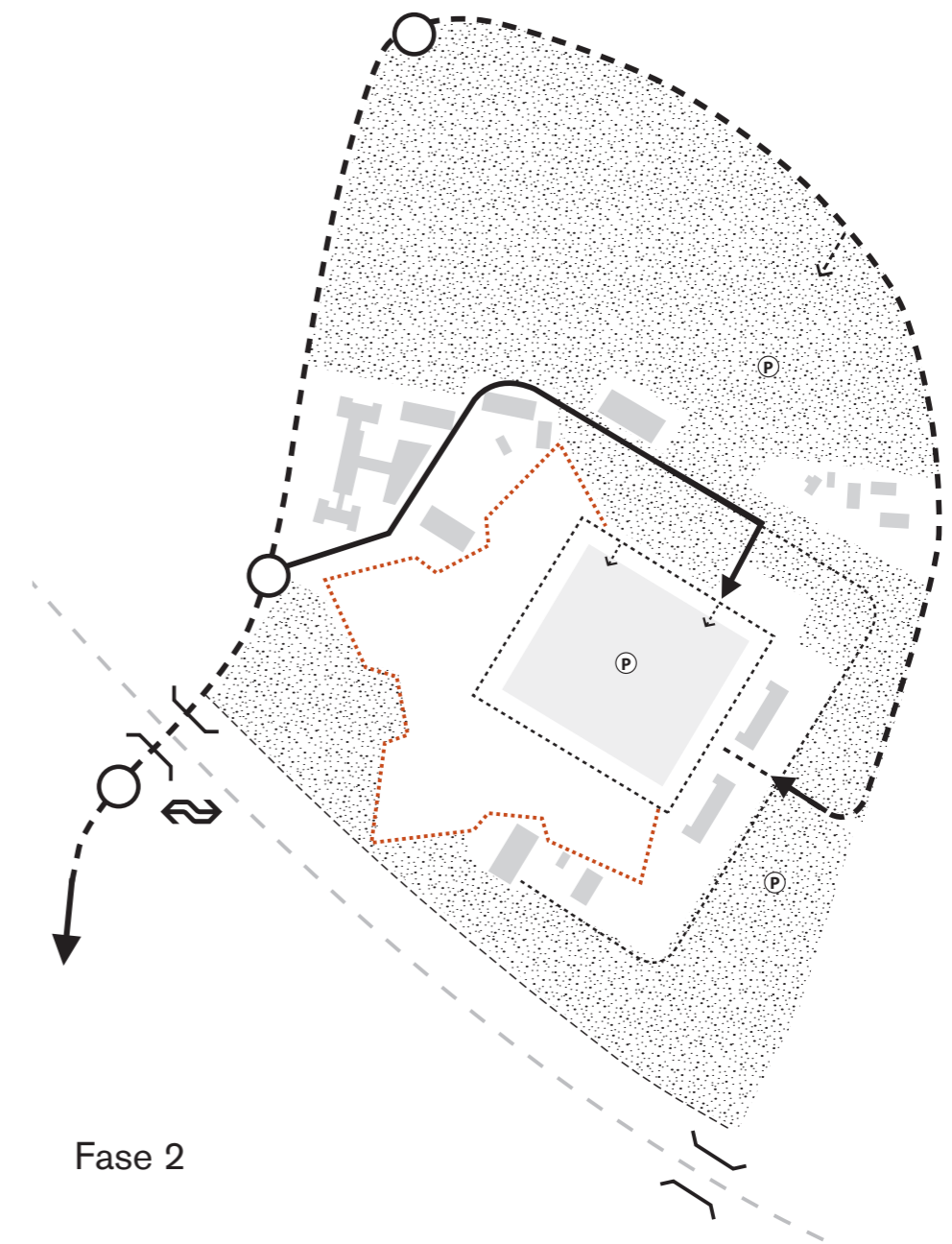


In de eerste fase wordt het Kazerne kwartier direct ontsloten vanaf de Kazernestraat en Venrayseweg. Vanaf de rotonde kan direct op het parkeerterrein van Het Fort worden gereden. Op dit parkeerterrein bevindt zich ook de P&R van het station. Van hieruit kan ook de parkeerplaats op de appelplaats worden bereikt. De parkeerplaats op de appelplaats kan ook vanaf de Venrayseweg ontsloten worden. Rondom de appelplaats is een mogelijkheid, voor expeditieverkeer, om gebouw S en de nieuwe programma's van het Fort van Venlo te bevoorraden. Gebouw S kan bereikt worden dmv. het doortrekken van de Garnizoensweg. De Horsterweg maakt geen deel uit van de ontsluiting van het Kazernekwartier

In de tweede fase wordt het bestaande parkeerterrein aan de westkant bebouwd. De ontsluiting van het Kazerne kwartier vindt plaats vanaf een tweede ringweg. Deze weg leidt rondom Het Fort en verbindt de verschillende parkeerterreinen en programma's. In deze fase wordt een deel van het parkeerprogramma op het weiland tussen de Horsterweg en Venrayseweg gerealiseerd. Tussen deze parkeerplaats en Het Fort komt ook een verbinding voor de auto.



Fase 1



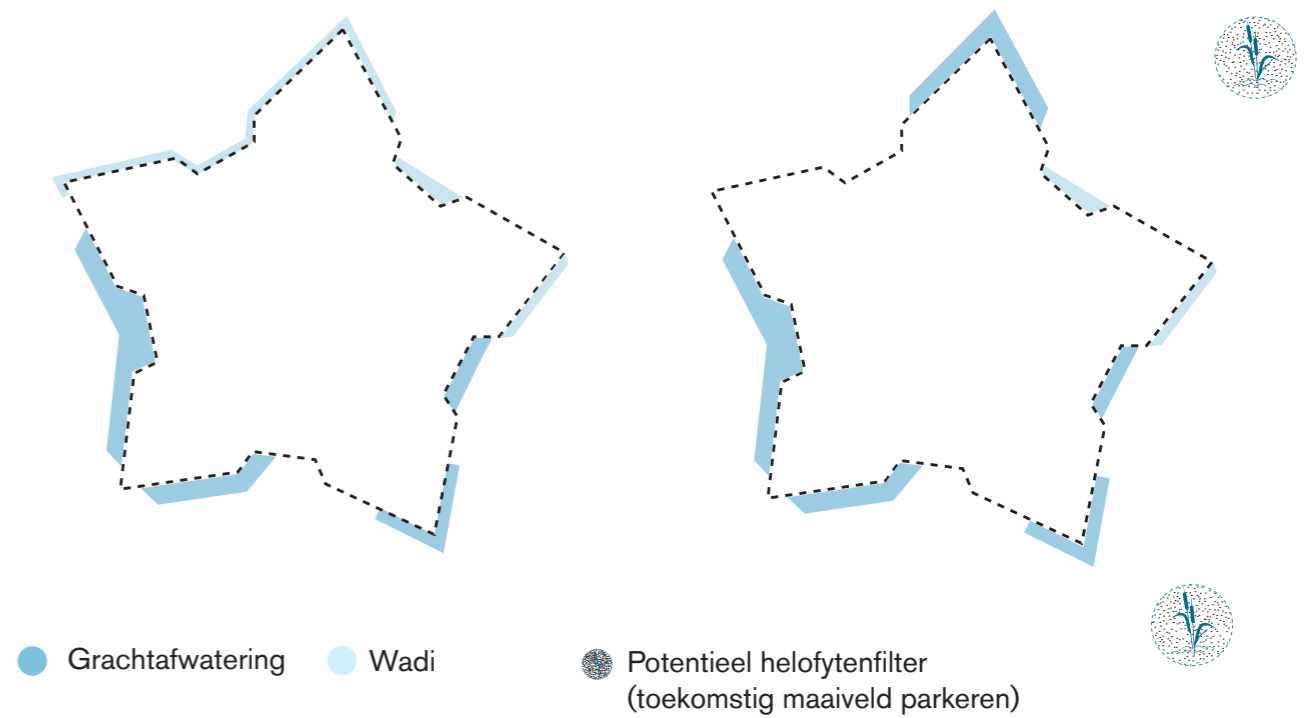
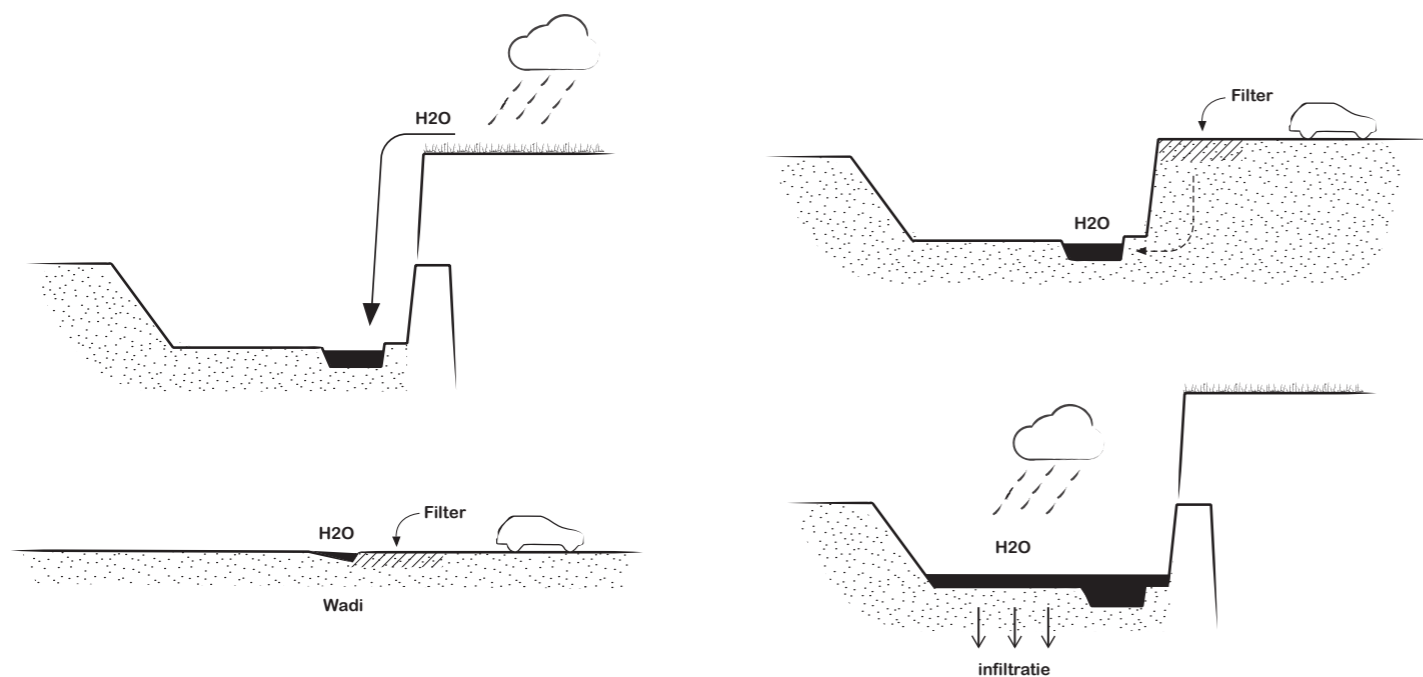
Fase 2

**Water**

Het water wordt binnen het gebied opgevangen. In principe is het watersysteem zelfvoorzienend. Hemelwater komt in de gracht rondom het Fort terecht en kan infiltreren in de zandige ondergrond.

Langs de noord-oost, noord en oost zijde van het plan kan water in ondiepe wadi's infiltreren. Het rondje fort wordt op subtiele wijze gemarkeerd.

Het water speelt ook een belangrijke rol in het zichtbaar- en beleefbaar maken van de verdedigingswerken. De gracht versterkt samen met de muren het defensieve karakter van het fort.



Gracht infiltratie/ afwatering



Wadi voor infiltratie



Helofytenfilter tussen parkeerplaatsen

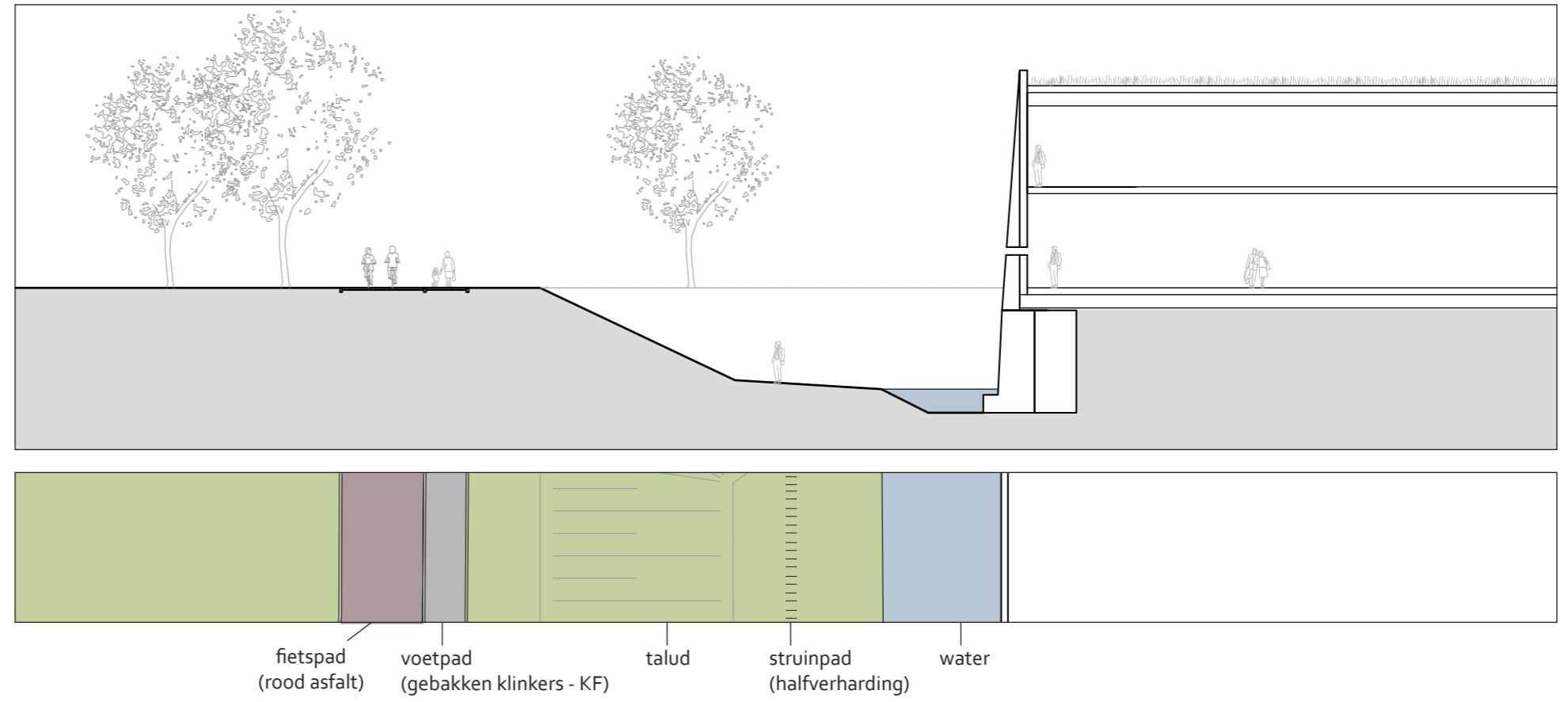
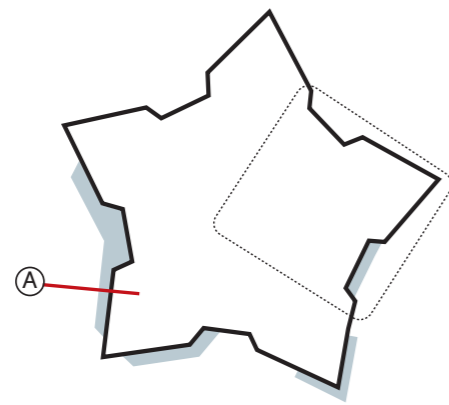


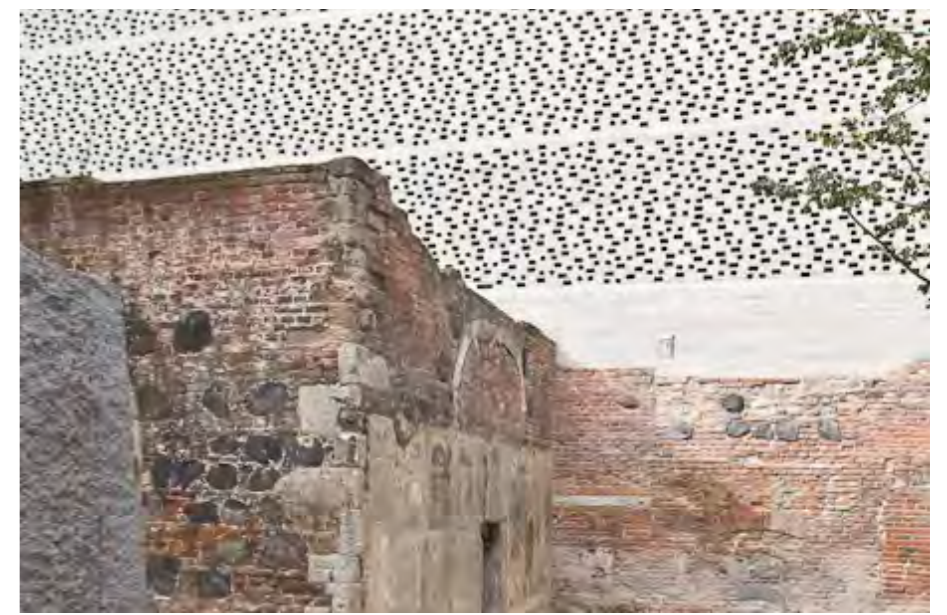
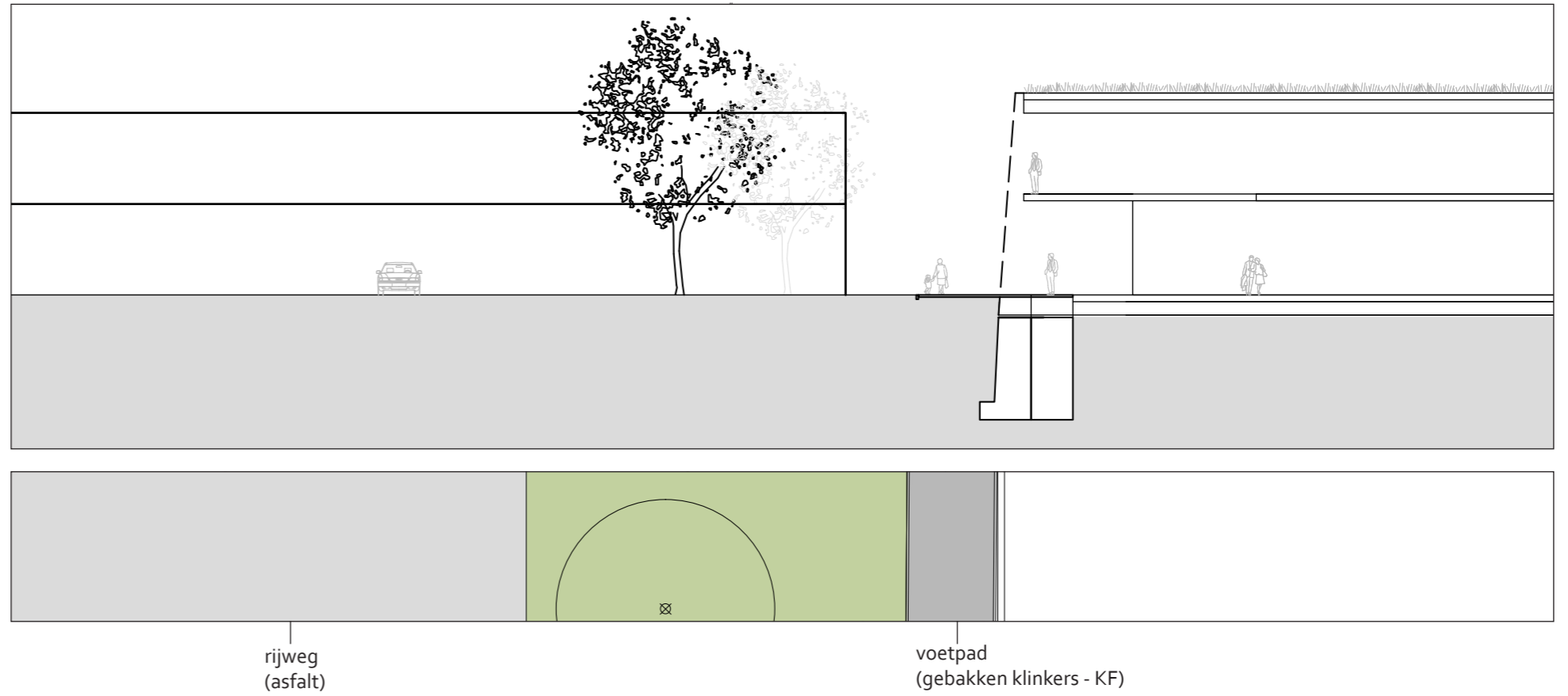
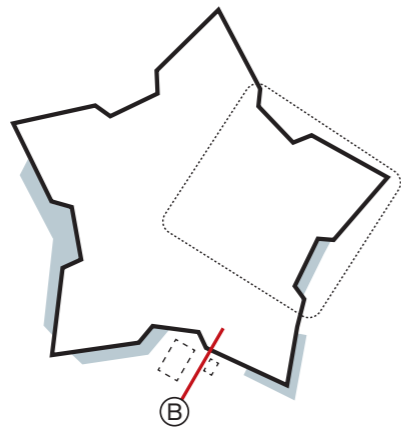


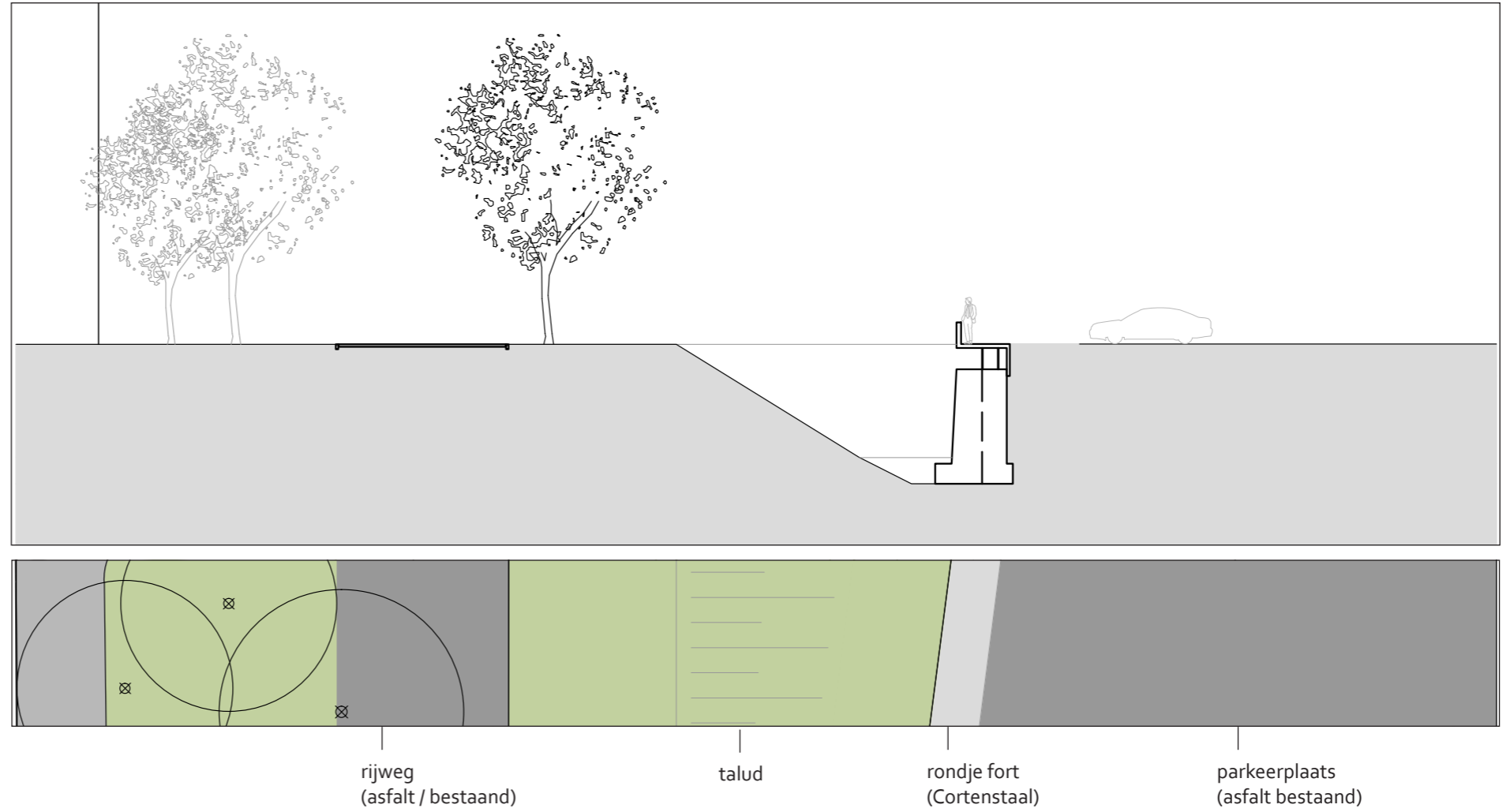
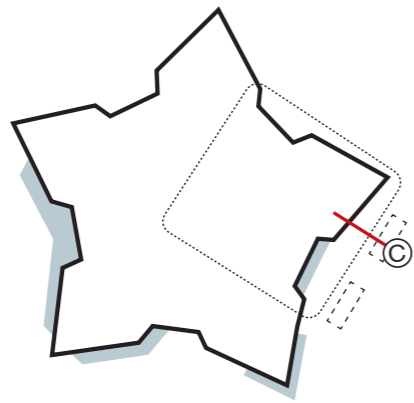
1043.01 Kazernekwartier Venlo  
Plankaart Fase 2



tekstnummer	status	schaal
PLN 013	SO	
datum	formaat	blad
22-07-2015		1/1

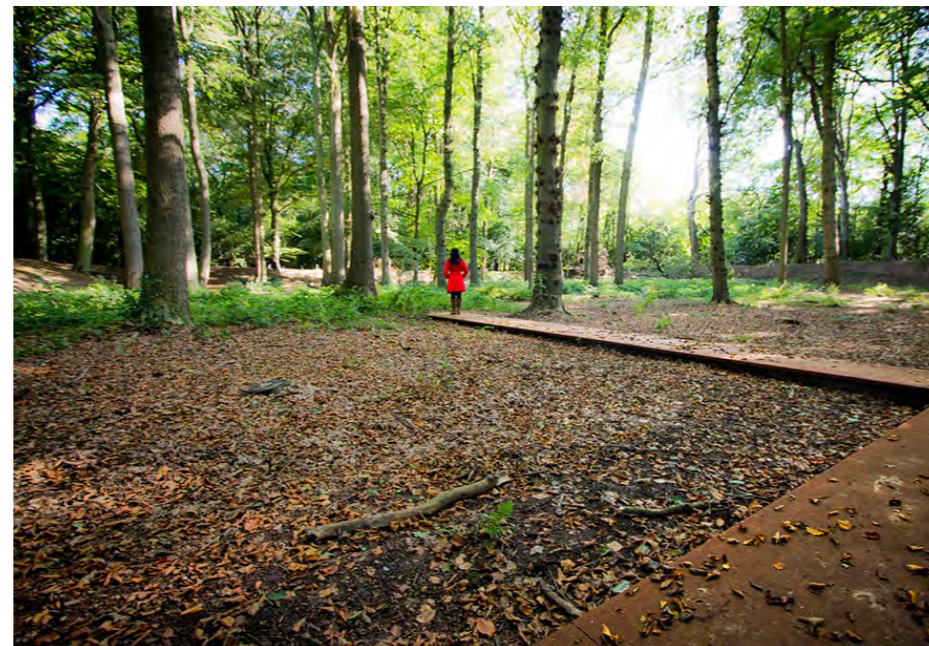
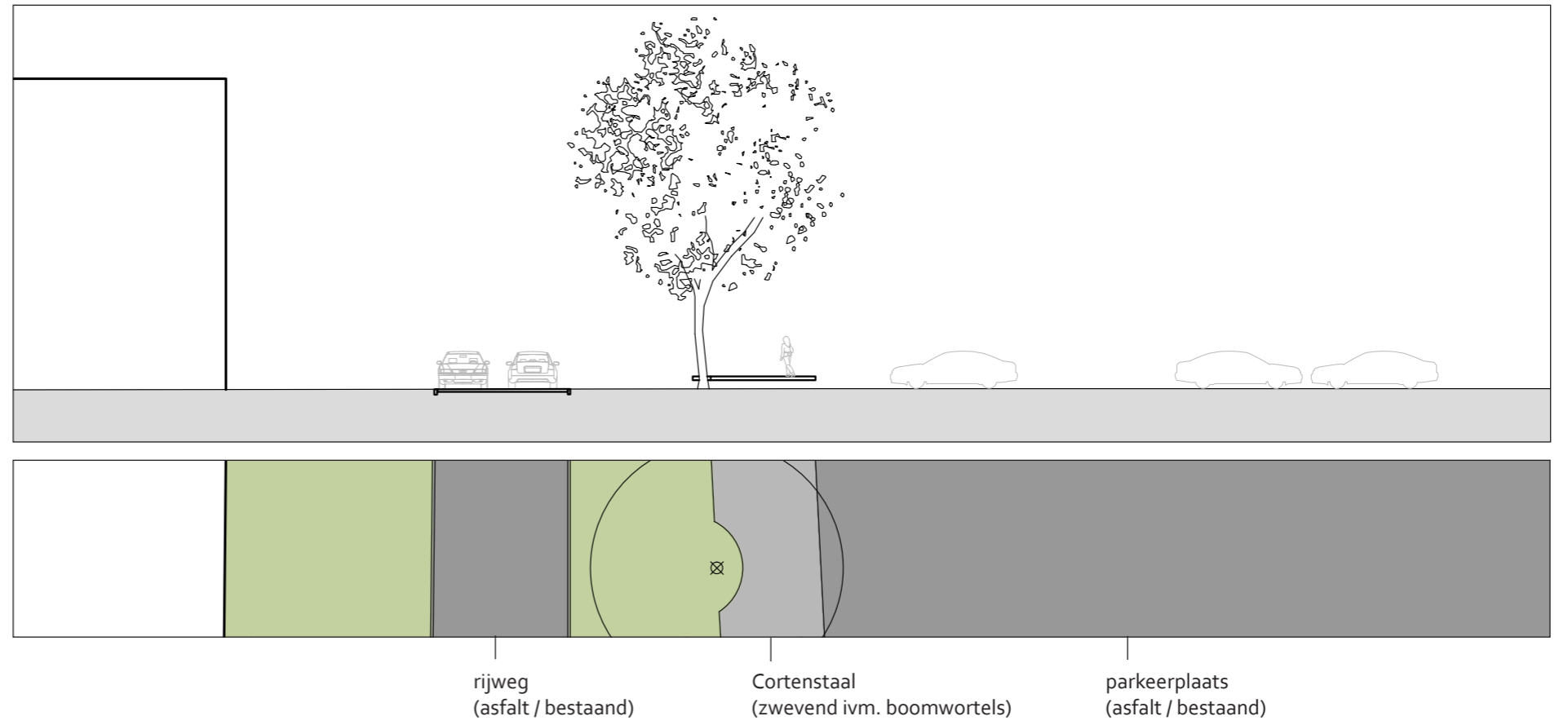
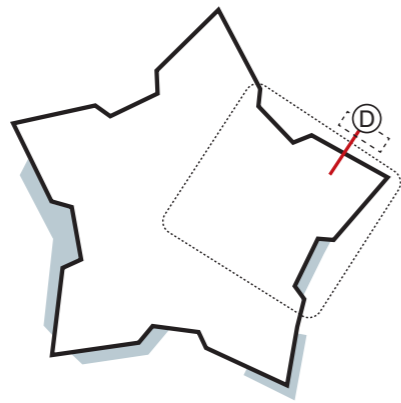








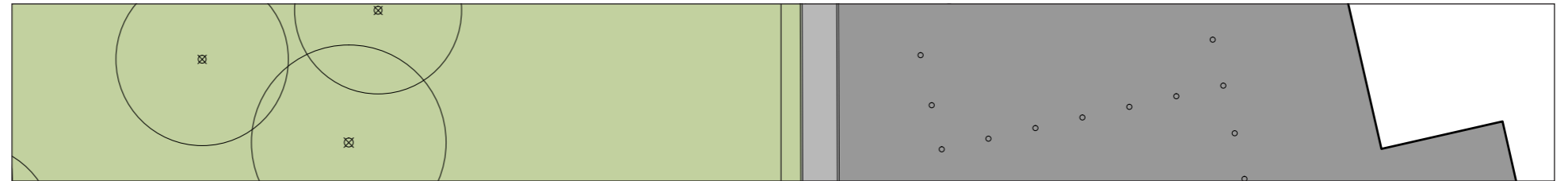
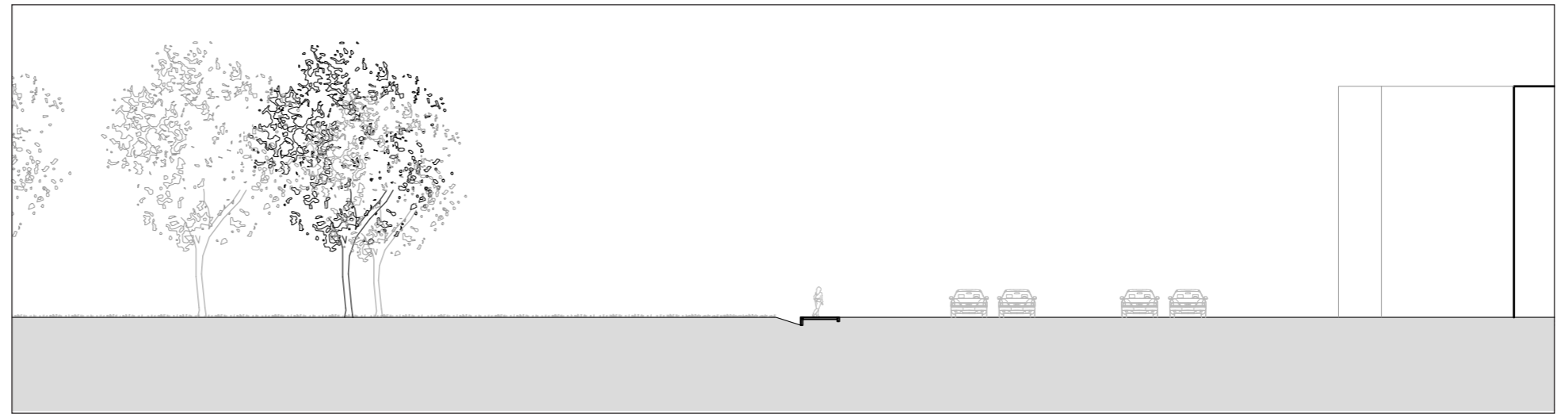
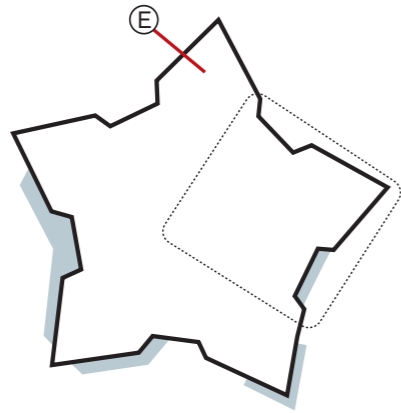




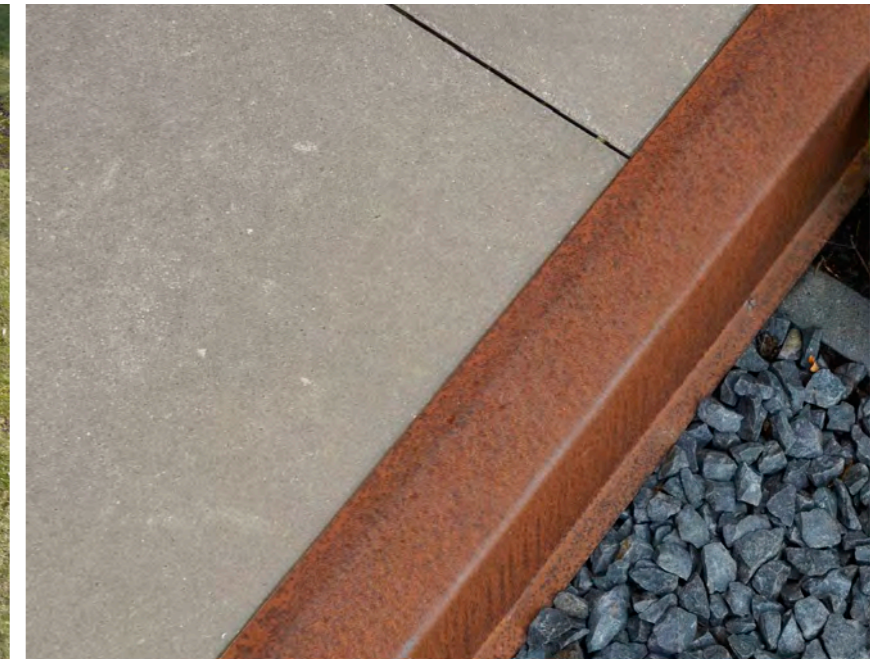


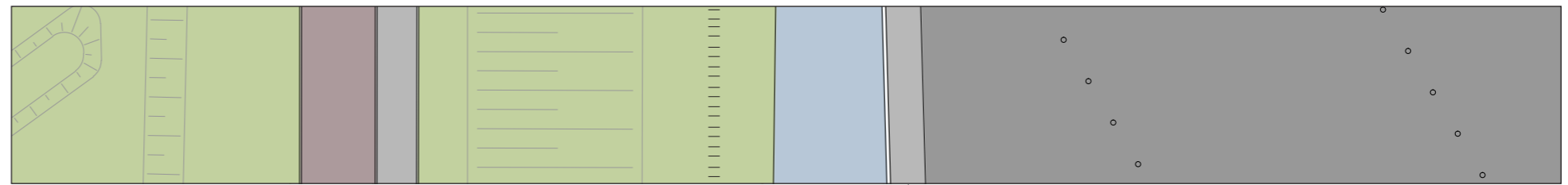
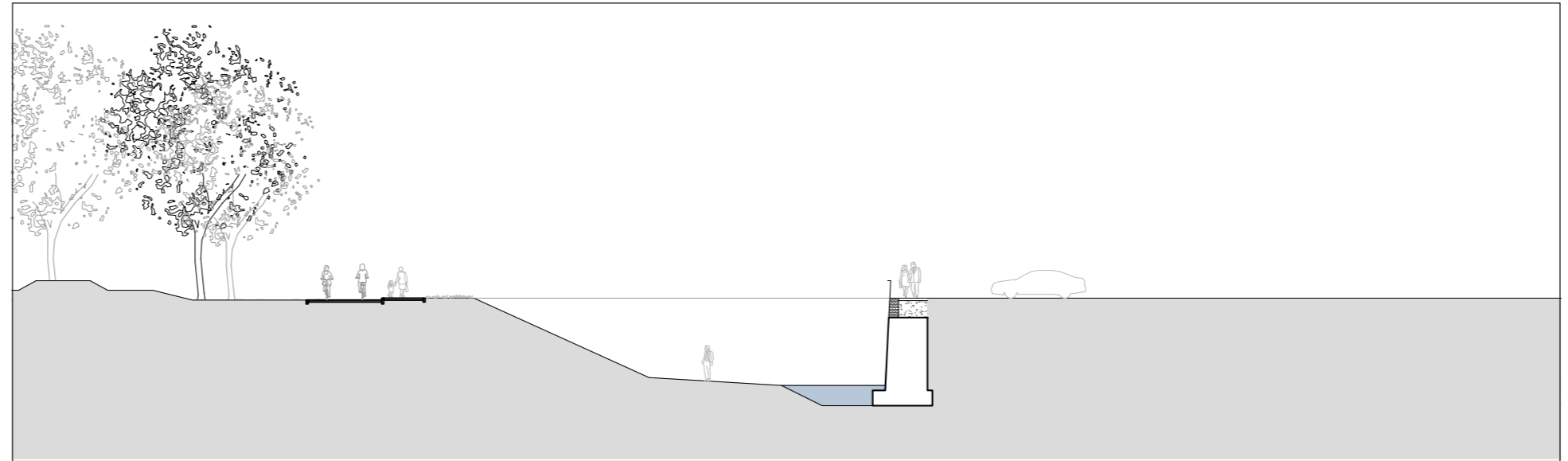
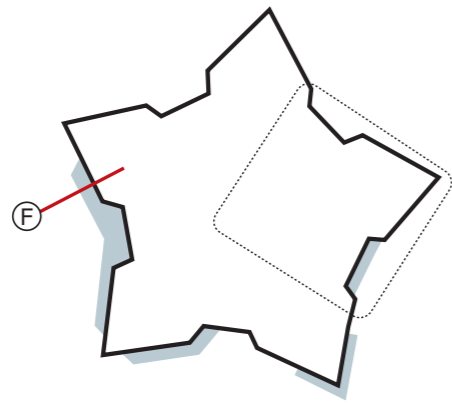


parkeerplaats met route markering en markering parkeerplaatsen



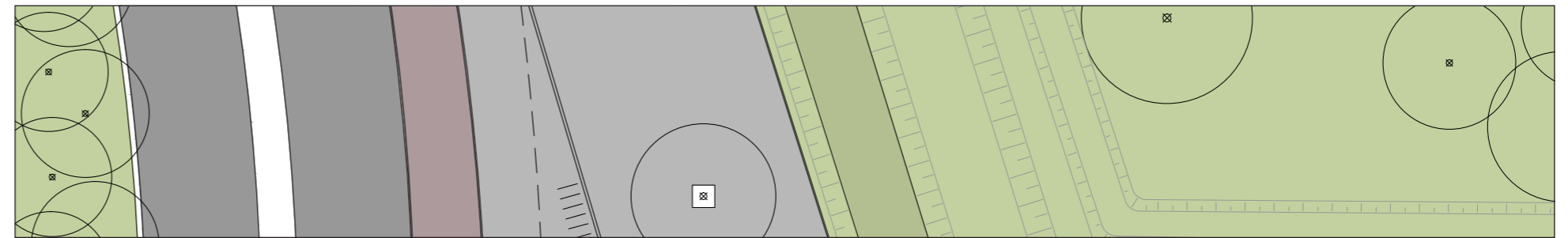
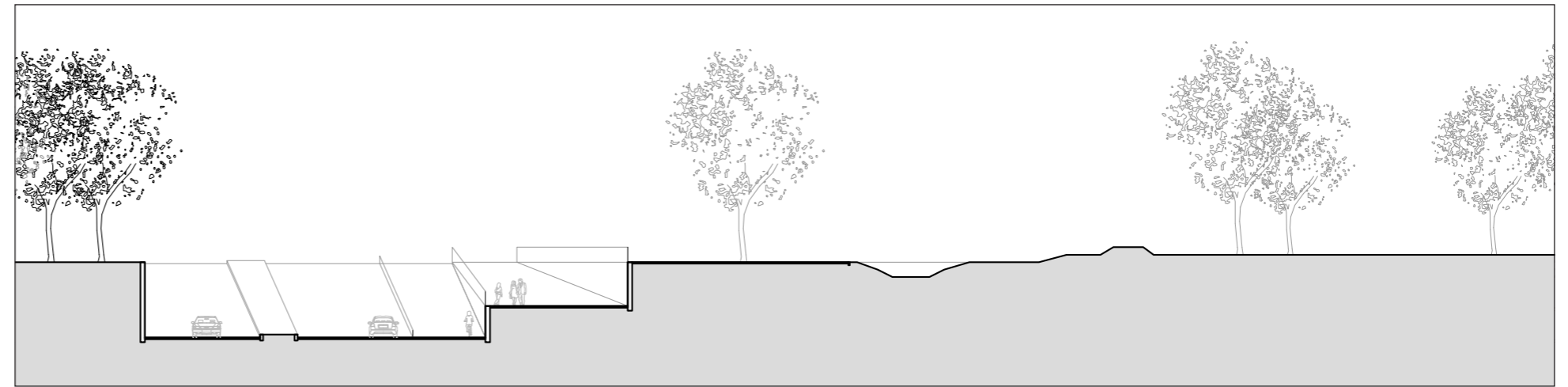
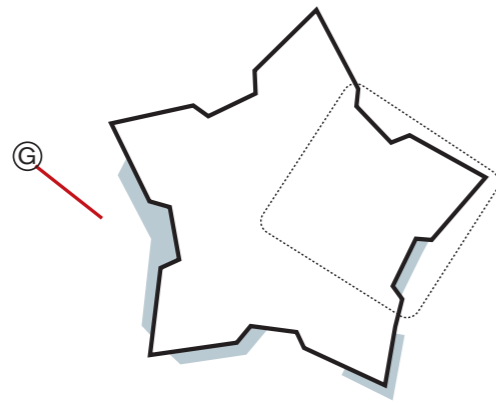
wadi    rondje fort, klein niveauverschil (gebakken klinkers, Cortenstaal)    parkeerplaats (asfalt / bestand)





fietspad (rood asfalt) voetpad (gebakken klinkers - KF) talud struipad (halfverharding) water rondje fort (opgemetseld, gebakken klinkers)





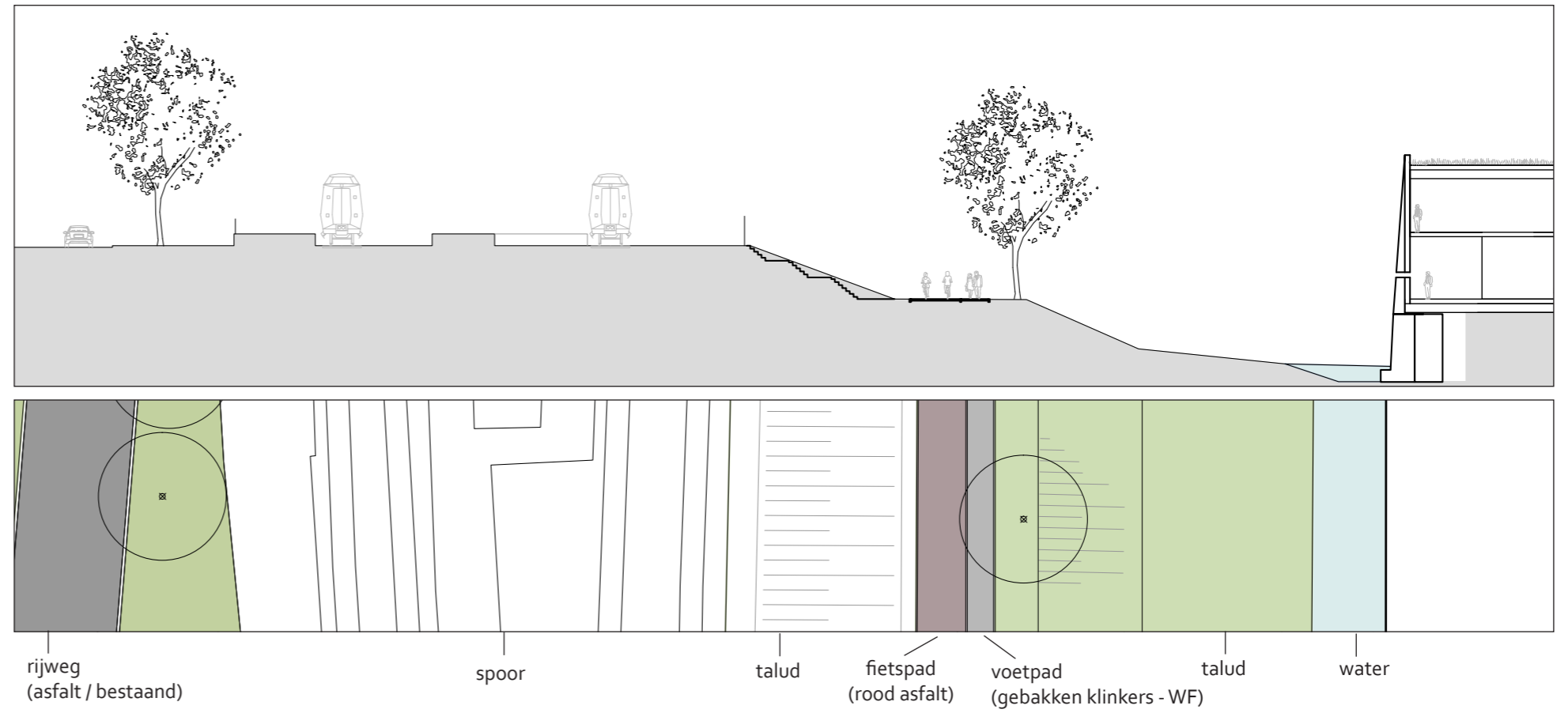
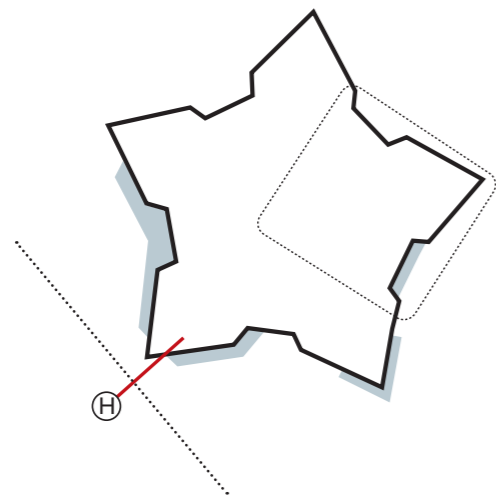
rijweg  
(asfalt / bestaand)

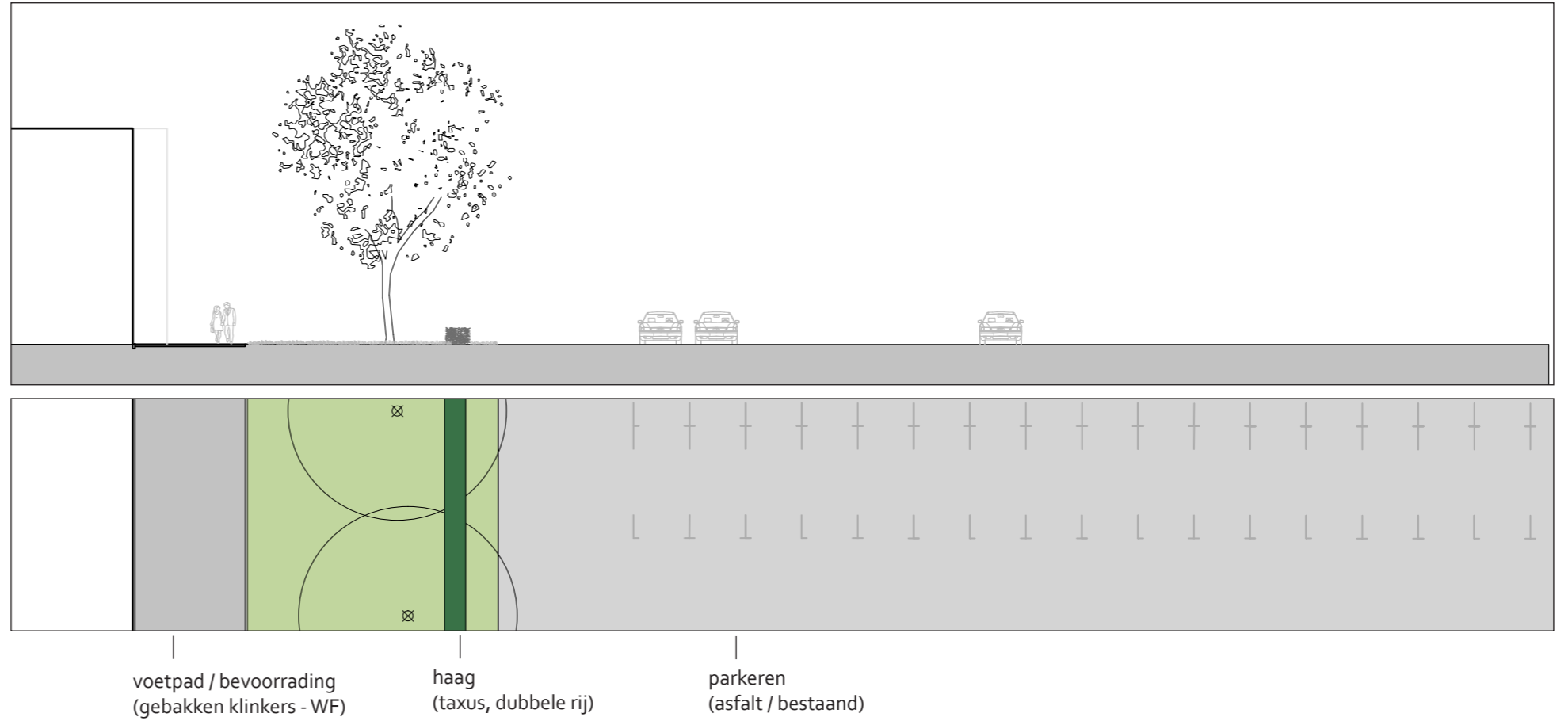
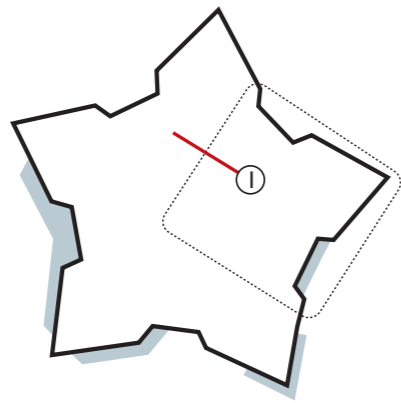
fietspad  
(rood asfalt)

voetpad / plein  
(gebakken klinkers - WF)

Ravelijn met niveau  
verschillen





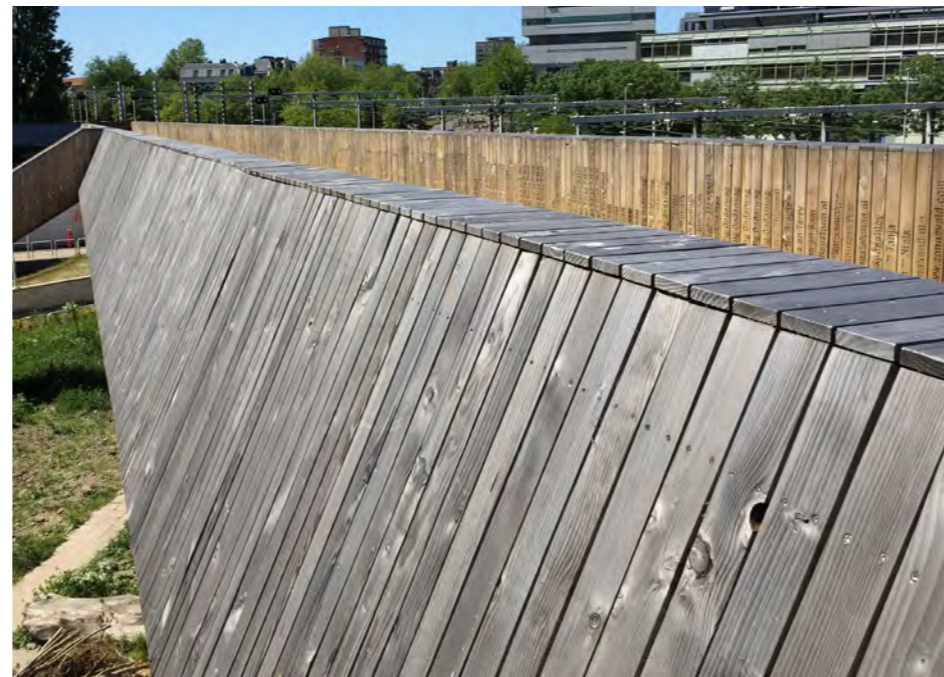
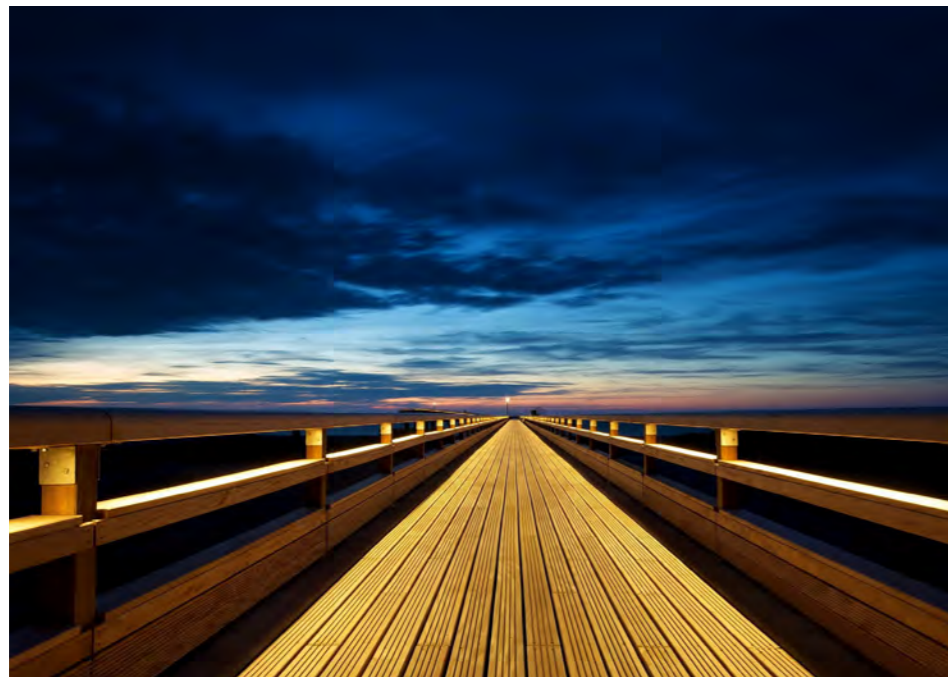






## REFERENTIE LOOPBRUG NAAR FORT

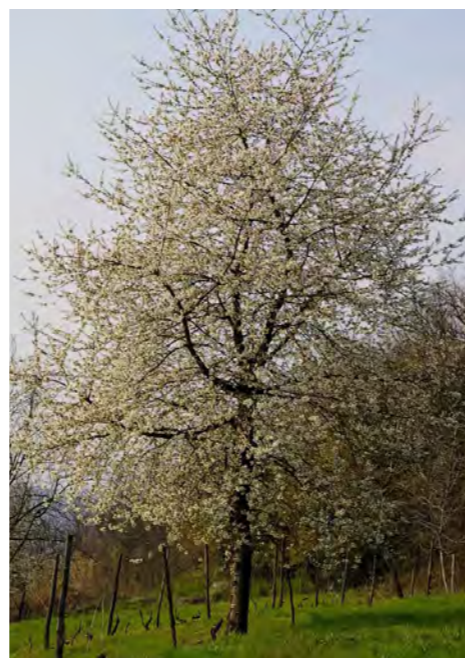
Het uitgangspunt voor brug van station naar entree van Het Fort is robuust, stoer.  
De brug wordt uitgevoerd in hout. De brug naar de appelplaats refereert aan de brug die vroeger aanwezig was.



Brug stationszijde (referentie: Luchtsingel Rotterdam)

Brug appelplaatszijde (referentie: Vesting Bourtange)

De boombeplanning voor het Kazerneterrein sluiten aan bij de historische lagen. Nieuwe aanplant is inheems en draagt bij aan de biodiversiteit van het gebied. De monumentale laanbeplanting langs de appelplaats bestaat uit zomereik.



boombeplanting

Binnen het plangebied worden twee verschillende beheersregimes voorgesteld. Een intensief beheerde zoom voor de Kazernegebouwen. Deze strook kan flexibel benut worden voor activiteiten en buitenprogramma's. De overige gebieden worden extensief beheerd en dragen bij aan de biodiversiteit en kunnen benut worden voor tijdelijke programmering zoals stadslandbouw.



Stadslandbouw



Extensief beheerd gras en kruiden mengsel



Groen in de vestingsmuur

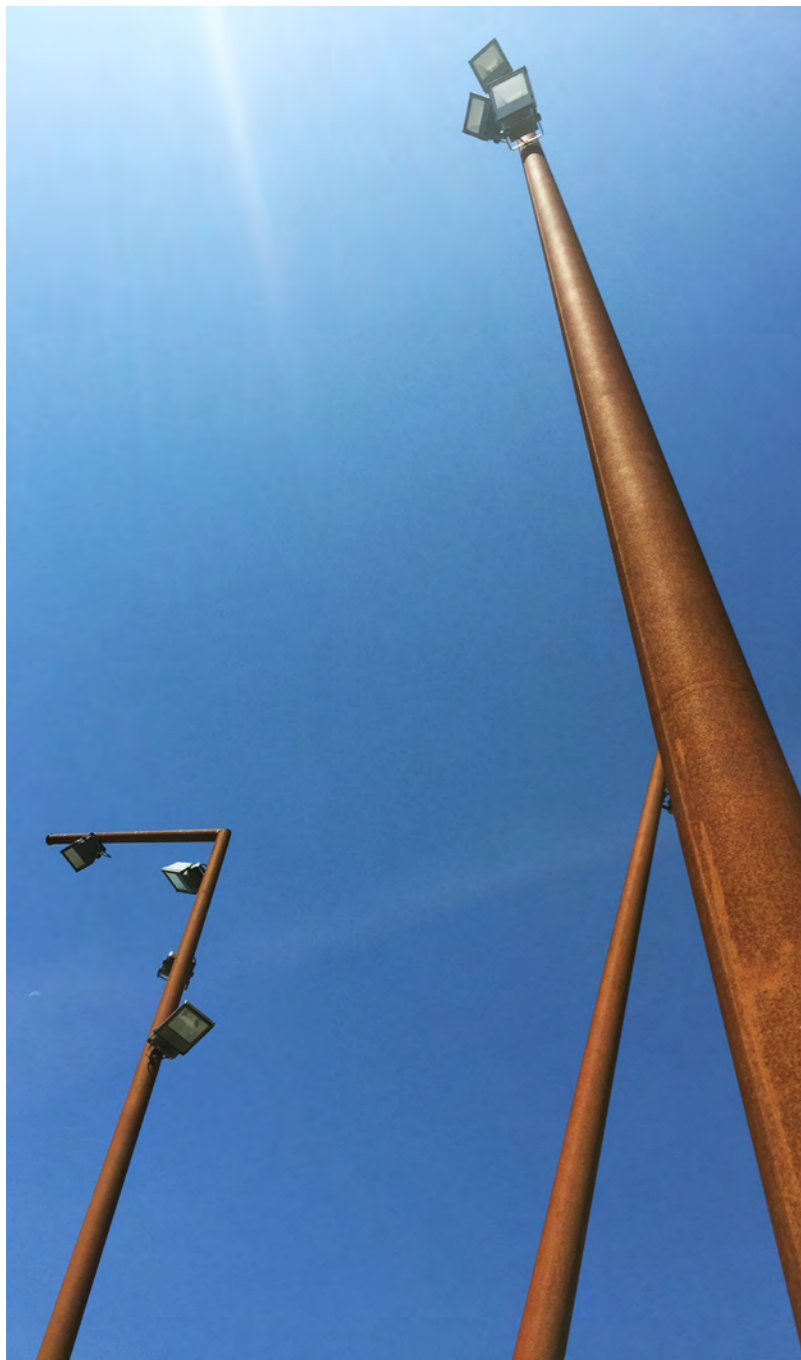


Taxushagen langs groene zoom appelplaats



Groene zoom langs Kazernegebouwen voor flexibele invulling

Het voormalige Fort en Kazernekwartier zitten vol met speciale historische elementen. Deze geven we een plek in het nieuwe plan voor het gebied. Zo wordt het voormalige hart van de kazernelaag aangeduid met een kenmerkende lichtmast en worden historische elementen als vlaggenmasten en toegangspoorten zoveel mogelijk op hun oorspronkelijke plek teruggezet. Voor de beoogde entree dient een kenmerkend zitelement geplaatst te worden om zo de hoek mooi te accentueren tussen de nieuwe bebouwing en de appelplaats.



bijzonder lichtobject op appelplaats



bijzonder lichtobject appelplaats dmv projectie



zitelement voor entree Fort van Venlo



vlaggenmasten bij entree Kazerneterrein

Binnen het plangebied worden diverse soorten verhardingen toegepast, dit om het gebruik van het rondje fort op te delen in verschillende functies. Zo komt cortenstaal terug als rode draad in accenten zoals paden op en rondom de oude fortmuur. Daarnaast worden voornamelijk bestaande materialen voorgesteld die al voorhanden zijn zoals gebakken klinkers voor de louproutes rondom en betonstraatstenen / asfalt voor het aanhelen van parkeerterreinen en onsluitingsroutes. Verder stellen we voor dat er naast de hoofdroute nog ruimte kan zijn voor een zogenaamd struinpad door de grachten in halfverharding zodat de fortmuur vanuit verschillende perspectieven aanschouwd kan worden.



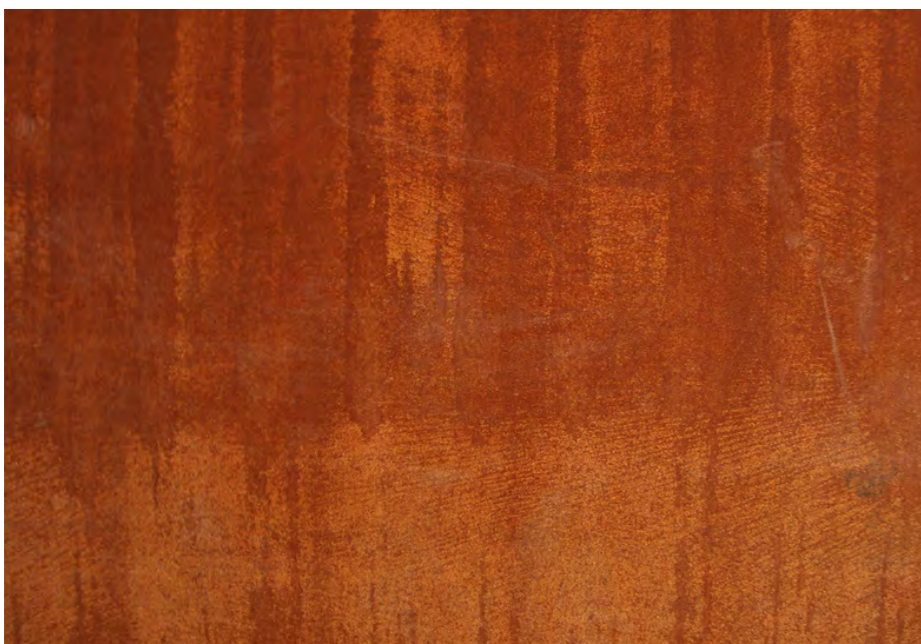
Gebakken klinkers zoom kazernegebouwen



Betonstraatstenen - parkeren west (hergebruikt)



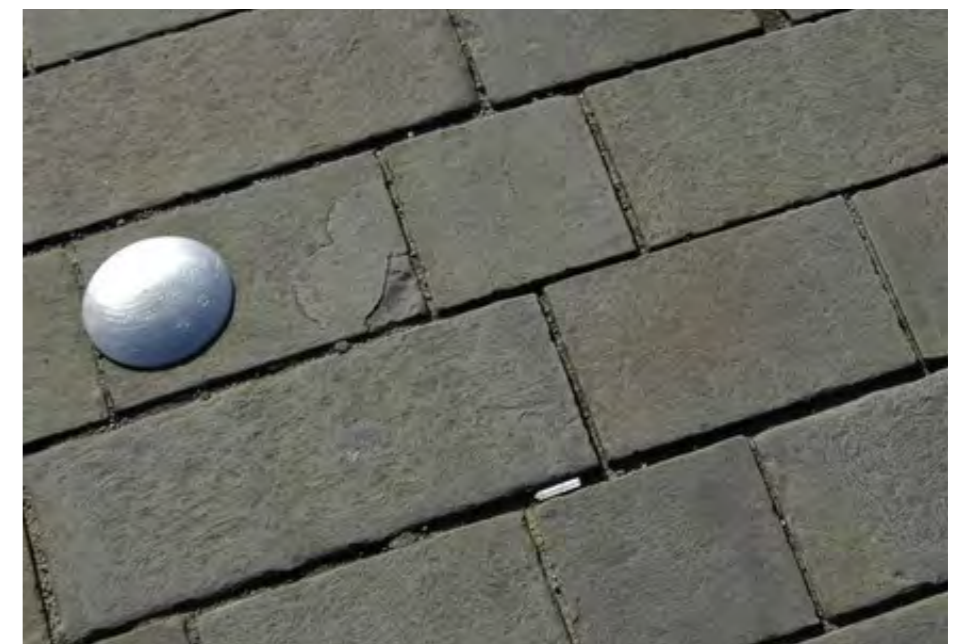
Asfalt (deels hergebruikt) voor onsluiting / appèlplaats



Cortenstaal voor aanduiding "rondje fort"



Halfverharding voor struinpad grachten



Stalen punaises aanduiding P vakken parkeerplaats

## **colofon**

### **opdrachtgever**

Gemeente Venlo

Piet Peppels

Stella Mennen

Jasper van der Beek

Isabelle de Warrimont

Maarten Dolmans

### **ontwerp**

Karres en Brands landschapsarchitecten bv

Oude Amersfoortseweg 123

1212 AA Hilversum

[www.karresenbrands.nl](http://www.karresenbrands.nl)

Bart Brands

Sylvia Karres

Jeroen van Kesteren

Sander Vetter

Kasper Neeleman

### **in samenwerking met**

van Aken architecten

Widdershoven architecten

Leon van Meijel

**22 juli 2015**